

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglaševalcem pa na upravništvo. Rokopisi se ne vračajo. Nežalostno pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk: Tiskarna "Edinost" Poduredništvo v Gorici: ulica Giose Carducci št. 7, l. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Afera generala Gajde

Praga, 9. marca 1927.

Ta afera ni dobro znana samo tu na Čehoslovake, temveč je bila, ko je izbruhnila na dan, prava senzacija tudi v inozemstvu, posebno v vojaških krogih. To je bilo v sredi lanskega leta, ko je bil general Rudolf Gajda naglo odstopljen z mesta načelnika glavnega štaba čehoslovadske vojske, poslan na prisilen dopust, medtem ko je istočasno uveljavil vojni minister proti njemu disciplinarno preiskavo.

Podrobnosti te preiskave so se seveda držale tajno, vendar pa je javnost zvedela po ovinkih, in to deloma iz ust generala Gajde samega kakor tudi po izjavah mnogih njegovih pristavev, da je odstopljen general bil v stikih s sovjetsko vlado in da je izdal vojaške tajnosti neke prijateljske države. Čehoslovsko vojni ministerstvo je uvedlo preiskavo proti generalu Gajdi na podlagi obtožb, ki jih je formuliral proti njemu major ruskih legij Kratochvil, in na podlagi izpovedbe bivšega Gajdovega postrežnika Solovjova.

V teh obtožbah je rečeno, da je iskal general Gajda v letih 1920 in 1921 službo v sovjetski vojski in da je dal eksponentu sovjetske vlade Krakovjevske-mu dve francoski vojaški knjigi, ki ju je bil nabavil kot slušatelj visoke vojne šole v Parizu. Solovjov trdi dalje, da je prejel Gajda za tri dve knjigi 5 tisoč čehoslovških kron in da je ponudil sovjetoj svoje usluge. Obvezal da se je, da jim bo nabavil obvestila vojaškega značaja iz Pariza. Disciplinarna preiskava se je končala z zaključkom, da je general Gajda kriv grobega prestopka proti svojim dolžnostim. Nato je bil degradiran in upokojen, pri čemer se mu je pokojnina znižala za 25%.

Ze davno pred zaključkom disciplinarne preiskave pa je bil vložil Gajda proti Kratochvilu in Solovjovu tožbo radi obreko-vanja. Bilo je zaslišanih mnogo prič, ki so izpovedale ene proti Gajdi, druge zanj. Sodno postopanje je osvetlilo vso Gajdovo preteklost, ki je precej pustolovska. Svojo vojaško kariero je začel Gajda na Balkanu, kjer se je izdal za zdravnika, dasi je pravzaprav miroljubni. Kot »zdravnik« si je ustvaril položaj v srbski vojski, in sicer takoj ob začetku vojne, ko je vladala tam še velika zmešnjava, ki pa jo je znal Gajda izvrstno izkoristiti.

Listi podajajo o preteklosti generala Gajde obširne podrobnosti, izmed katerih naj omenim le nekatere najzanimivejše. Iz Srbije je prišel v Rusijo in tam se je prijavil v čehoslovadske legije kot oficir srbske vojske, dasi ni imel pravice do tega čina. To se je doznelo in vodstvo čehoslovadske armade v Kijevu je odredilo proti njemu preiskavo. To je bilo tik pred boljševiško revolucijo in spričo položaja, ki je tedaj nastal, je bila ta Gajdova afera pozabljena.

Po revoluciji si je stekel Gajda kmalu simpatije s svojim odločnim nastopom in hrabrim držanjem ter je postal popularen poveljnik v borbah čehoslovških legij proti boljševikom. Dosegel je visok vojaški čin in končno je bil imenovan za divizijskega poveljnika. V jeseni leta 1918. se je sprijel z vodilnimi činitelji čehoslovških legij v Sibiriji, in ker se ni mogel sporazumeti, je stopil v službo tedanjega sibirskega diktatorja Kolčaka. Ta ga je imenoval za generala ter mu poveril poveljništvo nad severnim oddelkom na Uralu, ki je operiral proti boljševikom. Njegovo delo v Sibiriji je zelo pestro. Stelal si je mnogo častilcev, toda tudi sovražnikov.

Njegovo prijateljstvo s Kolčakom ni trajalo dolgo. Radi nesporazumljenj, ki so nastala, sta se ločila in Gajda je začel tedaj intrigirati proti Kolčaku. Vrhunec tega delovanja je bil upor delavstva v Vladivostoku. Gajda se označa kot eden glavnih udeležencev tega upora. Po vladovostokem punktu se je zdela, da je začela Gajdova slava padati, da je on za vedno dovršil svojo vojaško kariero. In res je živel po svojem povratku v domovino popolnoma v ozadju in le malo-kdo se je brigal zanj. Po par me-

secih pa je vložil prošnjo za sprejem v armado. Prošnja je bila povoljno rešena, posebno s pomočjo onih, ki so bili še pod dojmom njegove sibirske slave ter so videli v njem bodočega vrhovnega poveljnika čehoslovadske vojske. Ko je postal general Syrový vojni minister, tedaj je zavzel njegovo prejšnje mesto načelnika glavnega štaba generala Gajda.

Tako je prišel na najvišje vojaško mesto v republiki. Ni pa ostal dolgo na tem odličnem mestu, kajti, kot je bilo že povedano, vojaško disciplinarno sodišče ga je degradiralo, nakar je bil upokojen. Poleg izpovedbe Kratochvila in Solovjova so služili za podlago postopanja vojaškega sodišča tudi nekateri dokumenti, ki jih hrani vojni ministerstvo in ministerstvo za zunanja opravila.

V tožbi bivšega generala Gajde proti Kratochvilu in Solovjovu bi bili imeli ti dokumenti gotovo odločilno dokazno važnost. Sodišče je tudi zahtevalo od obeh imenovanih ministrstev, naj mu stavita na razpolago dokumente, ki govorijo proti Gajdi. Toda iz državno-političnih razlogov sta obe ministrstvi zahtevno sodišča odklonili in sodni dvor se je moral omejiti na zaslišanje generala Čačeka, pooblaščenega zastopnika vojnega ministra, in ministra Girse kot zastopnika ministra zunanje stvari. Oba sta izpovedala, da dokumente niso do- kazujejo Gajdovo krivdo, toda ne morejo se predložiti sodnemu dvoru. Sodišče je po zaslišanju vseh prič razsodilo, da Kratochvil in Solovjov nista mogla dokazati ne svoje nedolžnosti ne obtožb proti Gajdi, ter je obsodilo oba radi raztaljenja časti na šest tednov zopora in na eno leto policijskega nadzorstva ter na povrnitev sodnih stroškov in zadoščenje v prid Gajde. V utemeljevanju razsodbe je rečeno, da dokumenti, ki tvorijo resničen dokaz o Gajdovi krivdi, niso bili predloženi ter se radi tega ne morejo jemati v poštev, ker sodišču ni bila dana prilika, da bi ugotovilo njihovo verodostojnost.

Obtoženci so vložili proti razsodbi priliz. Izid tega procesa je seveda povzročil veliko vznemirjenje v javnem mnenju. Listi pa si pridružujejo definitivno sodbo do tedaj, ko pade odločitev pred prizivnim sodiščem.

Seja ministrskega sveta

RIM, 11. Danes se je vršila tretja seja v pričujočem zasedanju ministrskega sveta. Na predlog notranjega ministra je bil odobren načrt za ustanovitve zračne policije. Pravosodni minister je predložil več zakonskih načrtov, med temi tudi dopolnilne naredbe glede ukrepov za obrambo države. Poleg posebnega tribunala se bo ustanovila posebna preiskovalna komisija.

Na predlog finančnega ministra je bil odobren načrt, ki bo predložen parlamentu v odobritev in ki predvideva razne fiskalne olajšave za one zrakoplovne družbe, ki same oskrbujejo promet na zračnih progah v državi.

Poleg tega je bila predložena še cela vrsta drugih zakonskih predlogov.

Centralni odbor novinarskega sindikata

je zaključil svoje delo

RIM, 11. (Izv.) Centralni odbor novinarskega sindikata je danes nadaljeval in zaključil svoje delo. Odbor je na svojih sejah obširno razpravljal o smernicah, katerih se bodo morali držati pokrajinski sindikati pri sprejemanju novih članov in pri sestavljanju novinarskih seznamov. Razprava se je sukala zlasti okrog tega, ali naj prevladuje princip absolutne intransigentnosti, ali pa princip umerjene strogosti. Jutri bodo člani centralnega odbora sprejeli od ministrskega predsednika. Po sprejemu pri načelniku vlade bo izdano uradno poročilo o izidu posvetovalnega centralnega odbora novinarskega sindikata.

Pred zaključkom razprave

o proračunu ministrstva za narodno gospodarstvo

RIM, 11. (Izv.) Po kratki izjavi poslanca on. Caradonna in po odobritvi številnih dekretov-zakonov prehaja zbornica takoj k nadaljnji razpravi o proračunu ministrstva za narodno gospodarstvo. Prvi stopa na govorniško tribuno poslanec on. Biagi, ki obširno razpravlja o draginji, o njenih vzrokih in o njenem pobijanju. Cene na debelo so že davno precej padle, niso pa padle v takem razmerju cene na drobno. Toda tudi v tem pogledu se opaža popuščanje malih trgovcev, kar je treba v veliki meri pripisati delovanju delavskih konsumnih organizacij. Zato si želi govornik še bolj uspešnega razvoja združnega gibanja zlasti med delavskim razredom.

Poslanec on. Acerbo razpravlja v globoko zamišljenem govoru o gozdnem vprašanju, o odnosih med poljedelstvom in industrijo ter o zemljiških kreditih. Glede gozdnega vprašanja priznava, da je vlada ukrenila že mnogo koristnega v tem pogledu, toda zelo mnogo je treba še ukreniti. Za zboljšanje planinskih pašnikov so potrebni bolj sistematični ukrepi. Zanimajo ga bi obstojala med poljedelstvom in ostalo industrijo ne- ozdravljiva nasprotstva, čeprav nekatera nasprotja v resnici obstojajo. Danes n. pr. poljedelstvo ne uživa tako obširnih kreditov kakor jih uživa industrija. Vprašanje zemljiških kreditov, ki je največje vprašanje italijanskega poljedelskega gospodarstva, še ni bilo rešeno. Poslanec zaključuje svoj govor z uverjenostjo, da bo vlada znala poskrbeti za povzdig kmetijstva, ki je za državo ogromne gospodarske važnosti. Poslanec on. Barbiellini-Amidei razpravlja o raznih tehničnih poljedelskih vprašanjih.

Za njim so govorili še poslanci on. Lantini, on. Caprice in on. Majorana, ki so istotako razpravljali o raznih narodno-gospodarskih problemih. Predsednik je zaključil sejo ob 20.30. Jutri bo zbornica nadaljevala in po vsej verjetnosti tudi zaključila razpravo o proračunu ministrstva za narodno gospodarstvo. Kot poslednji bo govoril minister za narodno gospodarstvo on. Belluzzo.

Kako se človek lahko legiti miru

Okrožnica notranjega ministrstva

RIM, 11. (Izv.) Ministrstvo za notranje zadeve je razposlalo sledečo okrožnico: »Novi zakon o javni varnosti ne obvezuje vseh državljanov, da si preskrbijo istovetno izkaznico. V gotovih slučajih (n. pr. pri najetu hotelske sobe) pa so državljanji obvezani dokazati svojo istovetnost bodisi potom same istovetnice, bodisi potom kakega drugega enakovrednega dokumenta. V slučajih potrebe legitimiranja, kakor jih predvideva novi zakon o javni varnosti, se bodo smatrali za enakovredne istovetni izkaznični dokumenti, katere je izdala državna uprava in ki so opremljeni s fotografijo, kakor n. pr. legitimacije, izdane od železnice uprave. Enakovredne so tudi one izkaznice, ki so bile izdane od železnice uprave družinam častnikov in civilnih uradnikov, pa čeprav ne nosijo fotografije opravičenca, ker so bile izdane od državne uprave in ker so naslovljene na ime družinskega očeta. Te izkaznice nudijo namreč za izkazno garancijo za eventualne preiskave in ugotovitve.»

Zasedanje posebnega tribunala

RIM, 11. (Izv.) Pred tukajšnjim posebnim tribunalom se je tudi danes nadaljevala razprava proti takozvanim komunističnim kurirjem. Predpoldne je govoril državni pravdnik, ki je ob koncu svojega govora predlagal obsodo vseh 40 obtožencev na kazni, ki se sučejo med tremi in desetimi leti ječe. Popoldne so prišli na vrsto nekateri zagovorniki obtožencev. Razsodba bo najbrž proglašena tekom jutrišnjega dneva.

De Pinedo

se pripravlja za nadaljevanje svojega potovanja

BUENOS AIRES, 11. (Izv.) Oficijelne svečanosti v čast polkovnika De Pinedo so bile zaključene včeraj na slovesen način.

De Pinedo proučuje z veliko vnmemo geografske karte ozemlja, nad katerim se bo vršil njegov nadaljnji polet, ker je to ozemlje po večini še malo znano. Po vsej verjetnosti bo izvršil De Pinedo v nedeljo poskusni polet.

Jugosl. narodna skupščina

nadaljuje razpravo o državnem proračunu

BEOGRAD, 11. (Izv.) Danes je narodna skupščina nadaljevala podrobno debato o proračunu vrhovne državne uprave. Govoril je Pavle Radić, ki je v svojem govoru protestiral proti načinu, kako je bil proračun izdelan. Odgovarjal mu je poštini minister Vasa Jovanović. Zatem je skupščina začela podrobno debato o proračunu ministrstva pravde, ki se je nadaljevala tudi popoldne. Razprava o tem proračunu se bo vršila tudi jutri.

Jugoslovenci in Madžarska

Šef »prebujajočih se Madžarov« za obilgaten pouk jugoslovenskega jezika

BUDIMPEŠTA, 11. (Izv.) Včeraj se je vršila v madžarskem parlamentu razprava o načrtu novega prosvetnega zakona. Tekom razprave je nastopil tudi šef stranke probujajočih se Madžarov Gyula-Goemboos, ki je ostro kritiziral vlačni program. Naglašal je, da posveča vlada največjo pozornost učenju nemškega in francoskega jezika na srednjih šolah. Toda bilo bi mnogo bolj potrebno, da se uvede obilgaten pouk jugoslovenskega jezika. To narekujejo madžarski življenjski interesi. Madžarska se mora orijentirati za Jugoslavijo. To dejstvo stavi za predpogojo poznanje njenega jezika. Goemboosov govor je izzval v vseh političnih krogih veliko senzacijo in živahne komentarje.

Jugoslovenska kraljevska dvojnica

v Bukarešti

BEOGRAD, 11. (Izv.) Snoči je dospel v Bukarešto jugoslovenski kraljevski par. Na kolodvoru sta ju sprejela romunski kralj Ferdinand in kraljica Marija z ostalimi člani romunskega kraljevskega doma. Kako dolgo ostaneta kralj in kraljica v Bukarešti, še ni znano.

Zatrjuje se sicer, da ostaneta dva tedna gosta romunskega dvora, nakar odpotujeta baže v Pariz. Romunski kralj Ferdinand odpotuje po odhodu jugoslovenskega kraljevskega para na nasvet zdravnikov v kako italijansko kopališče. V političnih krogih se demantira vest, da bi bilo potovanje kraljevskega para v zvezi s političnimi dogodki.

Konferenca za pristaniške tarife ob Jadranu

BEOGRAD, 11. (Izv.) Te dni je odpotovala na Dunaj posebna delegacija, ki se udeležila konference za zaključitev specijelne pristaniške tarife na Jadranu. Konferenca, ki se je udeležila zastopniki Avstrije, Čehoslovake, Madžarske, Italije in Jugoslavije ima namen izdelati specijelno pristaniško tarifo, ki naj bi onemogočala konkurenco severnih nemških pristanišč.

Demokrati in Boža Maksimović

BEOGRAD, 11. (Izv.) Demokratska zajednica je imela danes popoldne sejo, na kateri je razpravljala o svoji obtožbi proti notranjemu ministru Boži Maksimoviću. V ponedeljek bo obtožba podpisana in izročena narodni skupščini.

Ameriška vojna ladja

v splitski luki

SPLIT, 11. (Izv.) Danes ob 14. uri je dospela pred splitsko luko ameriška vojna ladja »Memphis« in sicer iz Dubrovnika. Na krovu sta bila komandant ameriškega brodiraja Buradge in ameriški poslanik na beograjskem dvoru Prince. Čim se je ladja ustavila, je razvila jugoslovensko zastavo in oddala 21

strelov. Obalne baterije so na pozdrav odzdravile. Mimonosec »Jastrebo«, ki stacionira v splitski luki, je pozdravil ameriško zastavo. Ob 16. uri sta admiral Buradge in poslanik Prince z admiralom Kochom, ki je bil istotako na »Memphisu«, posetilo predstavnike jugoslov. oblasti. Službeno predstavljanje se je vršilo v slavnosti dvorani velikega županstva. Jutri si bodo ameriški gostje ogledali splitsko okolico, zvečer pa priredi komandant obale velik banket v hotelu »Belevue«.

Rusija in Francija

Pred poveljno ureditvijo odnosov med obema državama?

MOSKVA, 11. (Izv.) Sovjetska komisija za ureditev francosko-ruskih odnosov je odpotovala iz Moskve in bo v bližnjih dneh prispela v Pariz. Na čelu delegacije se nahaja ruski poslanik v Parizu Rakovski, ki se je mudil v poslednjem času v Moskvi. V političnih krogih se goji veliko upanje, da bodo tokrat pogajanja popolnoma uspešna. Angleško-ruski konflikt na eni strani in francosko-angleška nasprotstva na drugi strani bodo tokrat olajšala razpravo in tudi dosego sporazuma.

Vprašanje pomorske razorožitve

LONDON, 11. (Izv.) Kakor poročajo iz Washingtona, je bilo poverjeno v gleškemu poslaniku v Združenih državah, da izreče svoje soglasje k predlogu Združenih držav za konferenco o pomorski razorožitvi med Anglijo, Ameriko in Japonsko. Po semaj došlih vesteh je tudi Japonska sprejela ameriški predlog o razorožitveni konferenci med tremi, to je med Anglijo, Ameriko in Japonsko.

Francosko-nemška trgovinska pogajanja

PARIZ, 11. Pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med Francijo in Nemčijo so se spet pričela. V dobro poučenih krogih zagotavljajo, da bo že v najbližjih dneh prišlo do definitivnega sporazuma, ki bo izdelan v vseh podrobnostih.

Po dosedanjih vesteh bodo v smislu dogovorov francoska vina uživala, počeni s 1. aprila, iste ugodnosti, kakor so jih sedaj deležni italijanski in španski produkti. Z druge strani pa bo Francija olajšala uvoz raznih nemških industrijskih izdelkov ter se bo obvezala zagotoviti Nemčiji, v prihodnji, definitivni trgovinski pogodbi, vse ugodnosti določb, ki veljajo za privilegirano nacijo.

Angleži nabirajo bolgarske dobrotovojce za Kitajsko

SOFIJA, 11. Po vestih iz Varne in Burgasa nabirajo angleški agenti dobrovoljce, ki naj bi se udeležili ekspedicije na Kitajskem. To vest je najprej prinesel komunistični list v Sofiji. Sedaj jo potrjuje tudi organ zmernih socializmov. »Narod«, ki opozarja na usodo tisoč mladih Bolgarov, ki so pred sedmimi leti stopili v francosko tujsko legijo, pa so propadli ali pa se izgubili na begu. Nekateri od teh še danes ječe v španjolskih zaporih in jih bolgarska vlada ne more rešiti.

Rusija in razorožitvena konferenca

LONDON, 11. Kakor poročajo iz Zeneve, so se baje Briand, Chamberlain, Stresemann in Zaleski domenili, da bodo skušali vplivati na sovjetsko vlado, naj bi tudi ona poslala svoje zastopnike na razorožitveno konferenco, ki se bo vršila v jeseni.

Strahovita nesreča

27 otrok umrlo v šoli med igranjem

MOSKVA, 11. (Izv.) V vasi Karavajdas na severni strani Dvne se je vnel požar v šolskem poslopju v času, ko so bili vsi razredi polni učencev. Dosedaj je bilo najdenih 27 mrtvih otrok. 40 otrok se nahaja še pokopanih pod razvalinami.

Madžarska vina

PRAGA, 11. V čehoslovsko-madžarskih trgovinskih pogajanjih je bil dosežen sporazum v vprašanju uvoza madžarskih vin.

Zasedanje Sveta Družbe narodov

Izjave dr. Stresemanna

ZENEVA, 11. Včeraj je Svet Družbe narodov razpravljal na svoji seji o manj zanimivih vprašanjih. Tem večjo pozornost pa so radi tega vzbudile izjave nemškega zunanjega ministra Stresemanna, ki je sprejel novinarje ter jim govoril o Družbi narodov, o locarnem duhu in o nemških zahtevah. Hvalil je Družbo narodov in opozarjal na velike zasluge, ki jih ima ta važna mednarodna ustanova pri ohranitvi miru in pri urejevanju odnosov med posameznimi državami. Redna zasedanja Sveta nudijo odgovornim državljnikom priliko, da se snidejo ter porazgovorijo o vseh nujnih in važnih vprašanjih mednarodne politike.

Dr. Stresemann je v svojem govoru omenil tudi rusko-nemške odnose. Izjavil je, da so alarmantne vesti, ki so se širile v zadnjem času in predvsem tedaj, ko je v Nemčiji prišla na površje nova vladja. Nemčija se je jasno izrekla za locarnsko politiko miru in nima prav nobenega namena, da bi se tej politiki odrekla.

Glede predčasne izpraznitve Porenja je nemški zunanji minister izjavil, da so zastopniki zainteresiranih držav na sedanjem zasedanju mnogo razpravljali o tem vprašanju. Do konkretnih zaključkov te razprave pa še niso dovedle. Nemčija bo morala počakati na ugoden trenutek ter bo morala tedaj napraviti oficijelno vse kotake, ki so potrebni za dosego izpraznitve zasedenega ozemlja. Ta trenutek bo gotovo kmalu nastopil, kajti Nemčija je izpolnila vse obveznosti, ki jih je prevzela z versaillesko pogodbo.

Stresemann je končno izjavil, da trdno zaupa v koncu in trajno pomirjenje Evrope.

PARIZ, 11. Francoski listi skoro soglasno izražajo svoje zadoščenje in veselje, ker sta se v Zenevi sestala Stresemann in Zaleski. Izražajo upanje, da bo vprašanje nemško-poljskih odnosov čim prej rešeno na zadovoljiv način, ter naglašajo, da je to uspeh locarnske politike in uspeh Briandovega pomirjevalnega posredovanja.

Bolj skeptični pa je n. pr. »Echo de Paris«, ki pravi, da je dr. Stresemann prebrisan diplomat, ki hoče zavezniške vlasti prepričati o miroljubnosti Nemčije, dočim pomirjenje nikakor še ni izvršeno. Nemci hočejo Poljake prevariti, da bi potem molčali, radi česar bi Stresemann lažje dosegel izpraznitev Porenja.

Volilni boj

se je že začel v Avstriji

DUNAJ, 11. Vol. boj postaja živahen in vodi se v glavnem le med dvema skupinama. Na eni strani je meščanski blok, ki ga vodijo kršč. socialci, na drugi strani so socialni demokrati Med meščanskimi strankami še ni popolne enotnosti, vendar pa ni izključeno, da radi vedno bolj grozeče zmage socialnih demokratov, do te enotnosti sploh ne pride. Tako izjavlja ugleden bivši demokratski poslanec Ottokar Czernin, da ne kandidira več, ker smatra meščanski blok kot nujen. Pozivlje zato vse volilce, naj glasujejo za meščanski blok, če pa na njega ne bi prišlo, potem naj glasujejo za krščanske socialce, ki so najmočnejša meščanska stranka. Komunisti nameravajo postaviti v vseh okrajih svoje liste. Je sicer popolnoma izključeno, da bi prodrli tudi le v enem, ampak zato bodo varovali »čistost idej«. Sicer so ponudili socialnim demokratom kompromis in obljubili, da ne postavijo nobene svoje liste, če ti sprejmejo njih program. Toda socialni demokrati so ta program odklonili, ker so v njem nekatere same demagoške točke. Socialni demokrati upajo, da je med delavstvom razredna zavest večja kot veselje do cepljenja ter da bodo vsi delavci strnjeno glasovali za njih listo in proti listi meščanskega bloka.

Zapomnite si!

Ako hočete prihraniti na stotine lit pri nakupu pohištva, tedaj je neobhodno potrebno, da se obrnete naravnost na

VELIKO TOVARNO POHIŠTVA
izkusnega in navadnega z LASTNO ZALOGO

A. BIECHER
TRST - Via dell'Istria št. 73 - TRST

Prostoročno in tudi posamezni kos.
Emblazne in točne pošiljave na držeto.

Izgubljena ladja
TOKIO, 11. (Izv.) Dosedaj ni bila najdena nikakoli aled o šolski ladji Kishima-Mar, katero se smatra za zgubljeno. Štirje hidroplani nadaljujejo iskanje ladje, toda prav malo je verjetnosti, da bi jo našli.

Indijska vojna mornarica
LONDON, 11. Spodnja zbornica je v drugem branju odobrila zakonski načrt, ki predvideva ustanovitve indijske vojne mornarice. Predlog laburistov, ki so hoteli, naj bi se ta načrt zavrgel, je bil odbit s 245 glasovi proti 117.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Nedeljski počitek.
Sindikatovalno združenje in zveza trgovcev v Gorici sta se dogovorila glede počitka tako-le: vsa dan počitek: vse nedelje, novo leto, rojstni dan Rima (21. aprila), 15. avgusta, 4. novembra in božič. Skrajšan urnik, in sicer od 8.—12. v pozivskem času in od 7.30.—12. v poletnem času: sv. trije kralji, pustni torek, velikonočni ponedeljek, vnebohod, 24. maj (napoved vojne), binkoštni ponedeljek, Sv. Rešnje telo, Sv. Peter in Pavel, 29. septembra (zavzetje Rima), Vsi sveti, sv. Stefan. Kadar pade katera izmed teh praznikov na soboto, ostanjejo odprte trgovine z jestvinami do ene ure popoldne. Če padejo božič, rojstvo Rima, 4. november na soboto, ostanjejo ta dan vse trgovine zaprte in se zato odprejo dan pozneje, t. j. v nedeljo do 13. ure. Če pa padejo prej navedeni prazniki na ponedeljek, potem ostanjejo trgovine odprte v nedeljo do 12. ure, na praznik praznik ostanjejo seveda zaprte. Peki, sladčičariji in gostilne se bodo morali ravnati po tozadevnih določbah prefektore, ki se v kratkem objavijo. Posebne določbe pa urejujejo delovanje brivnic.

Ta dogovor bo veljaven za delojemalce in delodajalce, in sicer do 31. decembra 1928. Kdor se ne bo držal predpisov, bo moral seveda plačati kazen.

Upravni odbor goriške pokrajine

Izredni komisar za pokrajinsko upravo cav. Valentin Pascoli je imenoval za člane upravnega odbora naše pokrajine sledeče osebe: odv. Petra Pinavsi-ja, Rafaela Abrile-ja, Friderika Angeli-ja, inž. Karla Bressan-a, Henrika Caszafuro in odv. Marija Donati-ja. Za namestnike so bili imenovani: odv. Dibilas Jakob, Gvidon Benardelli, Egidij Pitteri, Anton Rizzato, Franc Stecca in svet. Jurij Zottig. Upravnemu odboru predseduje prefekt in poleg imenovanih članov so člani še dva svetovalca in voditelj pisarne iz prefektore in finančni intendant.

CERKNO

Uvod. — Če enkrat "Hop Cefizelj". — Boj za poteštajski stolček. — Avtokorijera Idrija - Cerkno - Sv. Lucija.

Ker se prejšnji cerklanski dopisnik ne oglašja več tako pogosto kakor pred meseci, mislim, da ga bo nobenemu v škodo, če se vse kaj novega z naših gor. Cerkno še stoji, čeprav so mislili nekateri, da ga bodo podrli s svojim vpitjem kakor svoje dni Izraelci Jeriho. Tudi oči Porezen gleda še vedno v dolino, kakor pred časom, samo da je sedaj ogrnjen z belim plaščem.

Pred meseci je zagledal bel dan v "Edinosti" "Hop Cefizelj" in druge dogodivščine. Danes preidimo k drugemu poglavju omenjenega članka. Cefizelj je bil odstranjen od izvrševanja svojega poklica. Sedaj se hoče vsa zadeva tako zakukati, kakor da je on postal žrtev svoje strankarske gorečnosti. Zadnje čase se veliko ruje proti sedanjemu županu. Nekateri sklepajo, da bi bil pripraven trenutku, da pridejo do udobnega stolčka. Posredno in neposredno se ponujajo, naj omenimo med njimi le enega trgovca in enega obrtnika. Oba bi rada zagospodovala, a pozabljata, da je služba poteštaja po okrožnici prefekta furlanske pokrajine častna in zato brezplačna. Ko se bosta o tem prepričala, se menda ne bosta več toliko potegovala za to mesto.

Govori se, da pride avtomobilna zveza Idrija - Cerkno - Sv. Lucija zopet v roke prejšnjega lastnika, pod katerim smo bili vajeni točne in zanesljive pošte.

IZ TOLMINSKIH HRIBOV

Davek na koze je za nas naravnost silen udarec, silnejši ni mogel biti. To je ost, ki se je z vso jakostjo zasidala prav v jedro našega življenja.

Zbegani smo pač in čutimo, da se preganjajo koze, kajti davek je tolik, da se ne splača rediti koze. Vsi luje se vsakomur misli: če ne bo druge pomoči, bo treba prodati celo čredo!

Kaj naj počnemo potem? Ta davek bo, ako ne bo olajšan, marsi-

koga zadrgnil in ne bo vedel, česa se mu je lotiti. Mnogo naših ljudi je raztresenih po svetu, ki se borijo za borni kruh, a bati se je, da bo še marsikateri zapustil domače ognjišče prav z odpravo kozoreja. Stvar je tako resna in tragična, da je ni mogoče dovolj trezno premisliti. So ljudje, ki redijo s težavo eno kravo, mnogi nobene, zato je dohodek od koz edini, a katerim se rine naprej. Kaj naj storijo tak revež, ki nima doma niti žlice mleka?

Te vasi (Ravne, Zalaz - Zabče, Zalaz - Cadrj in Cadrj), ki so najbolj prizadete, imajo svoje pašnike in planine, ki obsegajo nepregledne prostore, po visokih, pustih in skalovitih gorah. Tam gozd ni nikdar uspeval in tudi ne bo. Tudi ni ob vaseh so obširni pašniki, kjer ne more rasti drugo kot kaka krivulja hrastova ali kaj podobnega. So kraji, koder se niti ovce ne morejo pasti, zato je pač umestna kozoreja, s katero se dajo uživati tudi najbolj pusti kraji. Stojimo pred vprašanjem ali več donosa kozoreja ali napravi več škode. Kar se tiče navedenih vasi, koze ne morejo v nobenem oziru škodovati gozdu. Pasajo se lahko leto in zimo, ne da bi zahajale v gozdove.

Če moramo prodati koze, čemu naj nam bodo obširne planine? — Za sprehoje gotovo ne, planine ne bomo sejali ondi. Kolikor nam je znano, se po vsej naši državi nadaljuje že par let žitna bitka. Mi pojmuemo to bitko tako, da se vsaka ped zemlje izrablji na način, ki je najbolj primeren, in se išče novih produkcijskih virov, ki so možni. Po naših gorah je možen užitek le potom kozoreje in pospeševanje te je najboljši prispevek k žitni bitki.

Tudi avstrijska vlada je preganjala koze in to že zelo zgodaj. — Svojo namero je opustila, ko je spoznala, da ni prav. Določila se je v letu 1844, posebna komisija, ki je proučevala, kje in koliko koz se sme pasti, ne da bi bili gozdovi prizadeti. Umevno je, če je že pred skoraj sto leti komisija spoznala gotovo kraje le za koze pašnike, da so ti pašniki toliko bolj tudi danes le v ta namen najbolj uporabni. Zadnji je močno preganjal koze tolminski glavar Marenzi, a je kož odnehal, ko so mu kmetje pokazali izjave ene komisije iz leta 1884.

Upamo, da bodo tudi sedaj oblasti upoštevale krajevne razmere in nam ne botele zadati tako hudega udarca, kot nam preti.

IDRIJA

Začetkom tekočega leta je prišel tukajšnji živosrebrni rudnik nabavljati živila za svoje uslužbenice in delavce. Kdor hoče dobiti živila na ta način, se mora prej prijaviti in navesti količino in vrsto živil, katera želi imeti. Na to se bodo živila razdelila; svota, ki jo bodo znašala nabavljena živila, se bo odtegnila delavcem od plače, in sicer celotno brez obkroga. Ker so živila nekoliko cenejša kakor v drugih trgovinah, se bodo delavci in uslužbenici rudnika gotovo v precejšnji meri posluževali tega načina nabave potrebnih živil. Seznan živil, kakor jih je sedaj nabavil rudnik svojememu osebju, pa seveda še ni popoln. Pogrešamo koruzne moke, slanino itd. Kako se bo cela stvar obnesla — in ali namerava rudnik nabavljati svojememu osebju tudi razne druge potrebne predmete, kakor na primer obleko in obvalo — še ni gotovo.

Pred dobrim mesecem smo poročali o težavah naših bolnih in pohabljenih upokojencev, v zadevi dviganja njim pripadajočih pokojnin. Z zadovoljstvom moremo danes konstatirati, da se je od strani mestne občine vendar nekaj storilo v tem oziru. V bodoče bodo namreč oni upokojenci, ki sami radi pohabljenosti ali boleznim ne morejo osebno dvigniti na poštenem uradu svoje pokojnine, dobili v občinskem uradu brezplačno in koleka prosto pooblastilo, s katerim bodo lahko njih svojci namesto njih dvignili njim pripadajočo pokojnino. Kdaj se bodo izdajala tozadevna pooblastila, bo pravčasno naznanjeno. Naši upokojenci bodo gospodu občinskemu komisariju, ki je že večkrat pokazal razumevanje za potrebe ljudstva, gotovo hvaležni, da jih je s tem obvaroval nadaljnjih sitnosti in stroškov v tem oziru.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Kašavska ciganska tolpa

O tej tolpi, ki je obdolžena, da je uživala človeški meso umorjenih žrtev, je "Edinost" že pisala. Bolj in bolj prihajajo sedaj podrobneosti na dan. 26 ciganov Silkove tolpe je pod ključem v kašavskih zaporih. So to skoraj sami mladi ljudje, kojih vodja ima komaj 22 let. Dvanajst umorov je tolpa že priznala. O umoru dekca Jožeta Hudaka se vedo sedaj vse podrobnosti. Hladnokrvno so ga zaklali, nato mu je cigan Rebar prezel trebuh, razdelil truplo v dve polovici, od katerih se je ena takoj na lico mesa pripravila s krompirjem, skuhala in snedla. Druga polovica se je snedla v vasi sami. Pravi, da meso ni imelo posebno dobrega okusa. Možgani umorjenih človeških žrtev so se dajali ciganskim otrokom. Meso se je pripravilo navadno s krompirjem ali rižem, dodalo se mu je zelo mnogo soli, da je postalo po izpovedi ciganov samih bolj tečno.

Cigani so pred sodnikom tudi izjavili, da je človeško meso, čeprav nenavadne bele barve, okusnejše od pasjega mesa, in se izgovarjajo, da sploh niso vedeli, da bi bilo prepovedano ljudi moriti in celo uživati. Edini vodja, Aleksander Silko, je priznal, da so morili in banditi, da so kradli, kjer so mogli, da so morili, kjer so mogli. Žensko meso, o tem so bili vsi cigani obojejo spola edini, je boljše od moškega posebno če se pripravi kot golaš. Človek meni, ko bere te podrobnosti, da se je to zgodilo v srednji Afriki, in si ne more predstavljati, da so živel cigani v kašavski okoliščini in se hranili v letih 1926 in 1927 s človeškim mesom.

Berlin in berači.

Kakor povsod, tako se je tudi v Berlinu strahovito razmnožilo število beračev. In kakor drugod, so tudi med berači potrebni in nepotrebni. Berlinsko županstvo je uvedlo, da bo imelo berače v boljšem razvidu, novo metodo. Občinstvo ne bo več dajalo drobiža, gotovine beračem, marveč posebne lističe, ki jih bo vsak, kdor namerava dati miloščino, lahko kupil na magistratu. Berač si zamore s temi lističi kupiti edino jestvino. Magistrat bo tiskal listič po pet, deset in pet in dvajset pfenigov.

Ženin izgini

Angleški stotnik Vilfred St. Aubyn Melleson je izgini iz svojega stanovanja v Londonu malo pred časom, ko bi se moral vršiti njegova poroka. Neveste in prijatelji so se bili že zbrali v cerkvi, tudi vikar je bil prisoten, ker pa ni bilo ženina od nikoder, so morali iti domov, ne da bi dobili pojasnilo za ženino odsotnost. Da bi se bil ženin zbal poroke, je izključeno, ker velja za junaka in si je bil priporil v svetovni vojni v bojih v Dardanelah križ kraljice Viktorije, redko odklivanje za osebno hrabrost.

Ne morejo priti do dedščine

O priliki mladoturške revolucije je njen voditelj Enver paša odstavil Abdula Hamida, zadnjega sultana, dal ga internirati, a mu pustil, da je prosto razpolagal s svojim zasebnim premoženjem, določil mu je celo precejšnjo letno pokojnino. Tedaj je imel Abdul Hamid pet letitnih žen in sedem sinov. Vsi sinovi so bili evropsko vzgojeni in so po večini živeli v tujini. Ko je moral sultan zapustiti Carigrad, je vzel v prognanstvo s seboj ves svoj harem, ki ga je pa moral z ozir na draginjo skriti od osemsto na tristo petdeset odask. Slednjič je še te odpravil in se zadovoljil s 5 (reci in piši: petimi) ženami. Toda prišel je drugi preobrat in Mustafa Kemal je postal neomejeni vladar v državi. Ta je takoj zaplenil vse zasebno premoženje v tem času že umrlega sultana in spodil iz Turčije vso njegovo družino. Sultan Abdul Hamid je bil sicer zapustil svoje premoženje med svojih pet žen in sedem sinov, a kaj je pomagala oporoka, ko pa Turčija ni hotela izročiti dedščine. In tako so morali sinovi najbogatejšega človeka v Turčiji in menda tudi v vsej Evropi iskati pomoči in posojil v Evropi. Sedaj so si izbrali Milleranda, bivšega predsednika

francoske republike, za svojega zastopnika, da jim preskrbi vsaj ena posvetila, ki so pripadla po lausannski pogodbi Grčiji. Ta posvetila tvorijo le malenkostni del sultanove zapuščine, a so vendar toliko vredna, da plačajo dediči s njimi vse stroške in še jim nekaj ostane za nadaljnje pravde.

Nizko je padel.

V St. Gotthardu je pobrala ogrska obmejna straža mladega moža, ki je raztrgan in zamazan spal v golih tleh. Pravkar je bil prišel v grške jetnišnice, kjer je prebil 14-mesečno kazen radi raznih sleparij. Ta mož, ki si je sicer nadel ime Gustav Keller, ni bil nihče drugi kakor grof Gustav de la Rochefoucauld, član znamenite francoske rodbine. Pred časom se je pojavil v Budimpešti, prihajal v visoko družbo, sprijaznil se s vsemi plemiči, pri katerih se je zadovoljeval, dokler ni postal nemogoč. Zapustil je moral Ogrsko, padel je niže in niže in živel končno od sleparij v večjih mestih Evrope.

BORZNA POROČILA

Trst, 11. marca 1927.

Amsterdam 892-902, Belgija 307-317, Francija 87-25-88-25, London 108.30-108.80, New York 22.30-22.50, Španija 380-390, Svica 425-435, Atene 28.50-29.50, Berlin 525-535, Bukarešt 13.25-14.30, Praha 66-67, Ogrska 388-398, Dunaj 310-320, Zagreb 39-40.

Urad. cena zlata (10. III.) 433.28.

Vojnodškodn. obveznice 60.90.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Dopisniku iz Stori: Ne moremo priobčiti ne enega ne drugega dopisa, ker sta oba preveč zabavljiva na naslov deklet, ki so šla plesat v Sežano. Verujemo, da jih je bilo "sram", toda to dejstvo kot tako jim bo zadostovalo kot opomin za drugi krat. Drugi dopis o praznovanju pusta je pa še manj za javnost.

Pišite še kaj, pa resno, učite, svarite in z resnim glasom opozarjate na napake, ki so škodljive za posamezne fante in dekleta, pa bomo brez obotavljanja objavili.

MALI OGLASI
BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 284

ZLATARNA N. Borsatti & Figlio, Trst, Corno 47 (lekaru Rovis) popravila, prodaja in kupuje zlato, srebro po poštenih cenah. Govori se slovenski. 231

VAJENKA, iz dobre družine, pridna, se sprejme. Čevljarnica Forcassin, via Caprin 5. 332

KAMION 18 P popolnoma prenovljen se prodaja. Popratiški Jenko Abbazia - Villa Marjana. 326

BRIVSKI pomočnik, mlad in priden, se sprejme. Brivnica Zgavec, Vipava 54. 327

GLYKOL je edino energično zdravilo proti glavobolu, slabosti, malokrvnosti, obnemoglosti t. d. Izdelek lekarne Castellonovich, Trst, Via dei Giuliani št. 42. 306

OSLABELI GOSPODJE (nevrasteniki) dobijo važno pomoč. Ponudbe pod št. 321 na tržaško upravništvo. 321

KRONE
briljante, platin, 20-kronske zlato komade
ZLATO plačuje po višjih cenah nego vsak drugi
ALBERT POVM - urarna
Trst, Via Mazzini 46

TURKHA H. PETRIČ v Postojni
priporoča svojo bogato zalogo ur, zlatih in srebrnih predmetov in raznovrstnih daril.
Zaloga originalnih šivalnih strojev "Singer". Prodaja tudi na obroke. Pouk v vezenju brezplačno. 193

Predno prodaje
KRONE, GOLDINARJE
ZLATO IN SREBRO
obiščite zlatarno
V TRSTU,
STERMIN Via Mazzini št. 43
kjer dobite najvišje cene. - Kupu-
jem hitke mesne zastavljajnice.

DNEVNE VESTI

Delovanje stanovanjskih komisij

Kakor naznanja mestna občina, so začele včeraj, v petek, stanovanjske komisije s svojim delovanjem.

Komisije bodo imele seje vsak dan v mestni palači.

Prošnje za posredovanje stanovanjskih komisij pri sporih med hišnimi gospodari in najemniki se delajo na posebnih vzorcih, ki so na prodaj po tržških papirnicah in se vlagajo pri tajništvu poravnanih komisij, katero ima svoj sedež na municipiju.

Prošnje je treba vložiti najkasneje do 31. marca, kjer gre za odpoved stanovanja, ki je bila najemniku že sporočena. Pri odgovorih, ki jih prizadeti dobijo pozneje, t. j. od včeraj dalje, mora tisti, ki želi spraviti svoj spor pred poravnano komisijo, napraviti prošnjo najkasneje v 15 dnevih po dnevu, ko je prejel sporočilo odpovedi.

Prizadetim se nujno priporoča, naj vlagajo svoje prošnje brez odlašanja, naj torej ne čakajo zadnjega dneva. Na ta način olajšajo postopanje sebi in komisijam.

Tudi tisti, ki so v sili že sklenili novo najemno pogodbo za 1. 1927/28, lahko prošnjo za posredovanje poravnanih komisij, Ti morajo vložiti prošnjo na osrednjo komisijo in jo nasloviti: "Al Gabinetto del Commissario prefettizio".

Najemniki, ki imajo stalno pogodbo, naj se, preden prošnjo za posredovanje komisij, obvestijo pri gospodarih, oziroma njihovih zastopnikih, kako bo glede obnovitve najemne pogodbe za 1927 - 1928.

Opozarjamo ob tej priliki vno- vič vse prizadete — gospodarje in najemnike — na nedavni odlok tržaškega prefekta, kateri odreja, da se vsi, ki bodo pozvani pred komisije, morajo odzvati pozivu in se predstaviti k razpravi. Kdor ne pride, ga dajo pripeljati s policijo in bo poleg tega lahko še kaznovan na podlagi zakona o javni varnosti.

Izdelovanje dijetnih živil

Kr. prefektura naznanja, da je ministru za državno gospodarstvo podelila milanski firma Daho dovoljenje za izdelovanje in prodajanje njenih dijetnih živil, ker gre za prave zdravne specialitete, ki se v deželi mnogo rabijo.

Dovoljenje velja tudi za takorimenovali zdrob Daho, ki se dela iz otrobi in trdega zrnja, posušenega s paro, ki je uporaben le za pripravljanje močnika za otroke in bolnike.

Na podlagi omenjenega dovoljenja je dopuščena prodaja izdelkov Daho tudi v tržaški pokrajini.

AVTOMOBILSKE ZVEZE

Družba inž. Ribi in tov. sporoča, da je bila s četrtkom 10. t. m. vzpostavljena redna dnevna vožnja med Idrijo in Gorico. Avtomobil odhaja iz Idrije ob 5.50 in iz Gorice ob 16. Ob nedeljah korijera ne vozi.

Iz tržaškega življenja

Obupe korak nesrečne ženske

Včeraj zjutraj okoli 8 ure so ljudje našli pod neko napol podrti lopo na zemljišču Banelli v ulici Parini priletno, zelo bomo oblečeno žensko, ki je ležala v kotu na kupu umazanih cunj in bolestno hropela. Sodeč po njeni zanamariji zunanosti, je bila neznanca beračica, ki si je izbrala lopo za svoje borno stanovanje. Uvidevši, da nesrečnica nujno potrebuje zdravniške pomoči, je nekdo od navzočih telefoniral rešilni postaji, od koder je kmalu potem prihitel na lice mesta zdravnik, ki je dognal, da se je ženska

zastrupila; izpila je precejšnjo količino nekega razkuževala, sredstva, pomešanega z vinom. Nesrečnica je bila nemudoma prepeljana v mestno bolnišnico, kjer so ji izprali želodec, a čeprav se je ta operacija posrečila, je njeno stanje ostalo zelo nevarno.

Samomordna kandidatinja je bila spoznana za 50-letno Franciško Dujec poročeno Ban, rodom iz Sežane. Nesrečnica ni imela stalnega bivališča in je živela večinoma od prosjačine; ker je bila strašno udana alkoholu, so jo namreč sorodniki popolnoma prepustili njeni usodi in ji odrekli vsako podporo. Obupni korak je storila bržkone radi bede.

Dve nezgodi pri delu

Včeraj popoldne se je dogodila v Grijanu huda nezgoda, katere je bil žrtev 30-letni podajatelj Marijan Villi, stanujoč pri čuvaju miramarskega gradu. Okoli 13. ure je Villi pri delu na novem pomolu, ki ga gradi podjetje inženirja Garlatija, radi nesrečne kretnje izgubil ravnotežje ter padel z višine par metrov z odra. Pri tem se je precej hudo poobil po glavi ter si zlomil desno nogo v gležnju. Nesrečni delavec je dobil prvo pomoč od zdravnika realne postaje, nato je bil prevežen v mestno bolnišnico.

Sinoči okoli 18. ure je bil prevežen v mestno bolnišnico 17-letni mehanik Andrej Brajer, doma iz Postojne; imal je hude opekline po vsem obrazu in prsih in tudi oči so mu bile ožgane. Nesrečni mladenič je povedal, da je včeraj popoldne srazil v mehaniki delavnici družbe "Sclabra" v Postojni varilni aparat na bencin, ko je ta nenadoma eksplodiral; pri tem je nastal velik plamen, ki ga je opekel na omenjeni način. Nesrečni mladenič je bil sprejet v okulistični oddelek in bo ozdravil — ako ne nastopijo kake komplikacije — v 2-3 tednih.

Zlikovski napad na dve blagajni

Mnogo dela, boren plen.

Predpreteklo noč so zlikovci, specializirani v vrtnju blagin, vzeli na piko trdiko s steklenim Zennaro & Gentili, ki ima svoja skladišča v ul. Palestina št. 3. S pomočjo ponarejenih ključev so najprej odprli večna vrata in tako prišli nemoteno v vežo, kjer so prevrtili debel zid, ki loči skladišče od ostalega posloppja. Nato so se skozi luknjo skobacali v pisarno, kjer so seveda posvetili svojo pozornost dveh blagajnam. Najprej so prevrtili in odprli večjo, ker so pač menili, da bodo našli v njej glavni del plena. A dotični veli so bridko razočarani: blagajna je bila popolnoma prazna.

Kljub tolikšni smoti pa zlikovci niso obupali; s podvojenim vno- so se lotili druge blagajne in jo na enak način vlomili. Očitno se jim je zelo mudilo, ker niso zapazili, da je blagajna bila še svo- kas "operirana" ter da bi bilo treba jeklene plošče na tistem mestu le pridvigniti. Naporno delo se zlikovcem res ni izplačalo; v blagajni so našli le znesek 300 lir v gotovini, niso pa zapazili skatljice z dijamanti za rezanje stekla, vrednih okoli 3000 lir. Ko so končali "delo" pri blagajnah, so zlikovci še prebrskali po raznih predahh, nato so jo previdno odkurili na varno.

O drznem vlovu, ki so ga odkrili včeraj zjutraj, je bila obveščena kvestura.

TELESNA VZGOJA

SPORT

M. d. "Roccol".

Jutri zjutraj se vrši na igrišču "Obzora" važen in obvezen trening za vse hazenašice. Mora pristostvovati I. četa ter ves naraščaj. Načelnik.

PODLISTEK

V. I. KRIZANOVSKA:

NEMEZA

ROMAN

Jezno jo je pahnil od sebe.

— Izdajalka, sleparica, ti si mi zatirjevala, da si Italijanka. Pomni, ostudnica, da mi primanjkuje sapa, ko pomislim, da sem se omadeževal, ker sem bil v stiku z odvratnim plemenom, ki ga sovraščim. Kakšna peklenska usoda me je zape- ljala vzljubiti Židovko, ženo prekletega Žida, ki mi je ugrabil srečo!

Pol živa, pol mrtva je Ruta poslušala ta iz- bruh jeze, na katerega ni bila pripravljena.

— Raul! Raul! — je prosila ter se spustila na kolena in iztegnila proti njemu sklenjeni roki: — ne obsojaj me zaradi brezumne ljubezni, ki si mi jo vdahnili. Usoda sama naju je združila. Takrat pri maskaradi sem iskala svojega moža: ko sem spoznala, da sem se pomotila, sem te prosila, da meпустиš. Toda Samuel me je stalno preziral in zanemarjal, zato sem se novežala nate; iz strahu,

da ne bi izgubila tvojše ljubezni, v kateri je vse moje življenje, si nisem upala ti povedati resnice. Toda ali sem jaz kriva, da sem se rodila Judinjo? In ali je to takšen zločin, da me podiš, ne da bi se poslovil od mene?

Krčevito ihtenje je prekinilo njene besede.

Kakor da se je streznil, je Raul šel z roko po vlažnem čelu. Prevzelo ga je čuvstvo sramu in sočutja. Naglo je stopil k mladi ženski in jo dvignil.

— Prav imaš, nesrečna ženska, jaz sem ravno tako kriv kakor ti: toda ko te je Bog pripeljal na mojo pot, me je hotel kaznovati za moje slepo sovraštvo do vašega plemena in za mojo vihravo razvratnost. Midva se ne vidiva več, toda vedi, da če te moj iz maščevalnosti pahne v bedo, najdeš v meni prijatelja, ki bo skrbel zate in za otroka. Zbogom!

Stisnil ji je roko in odšel. Ruta je bila uničena in je padla v naslanjač; toda čez nekaj trenotkov otrplosti je vstala, z mrzlično naglico zagrabila klubok in odšla.

Mračen in molčeč je knez stopil v voz, ko pa se je peljal skozi vrata, je zagledal bankirja, hodečega gori in doli poleg svojega voza, ki je stal na ulici. Raul se je dotaknil kočijaža, skočil iz

voza in bled ter z namrščenimi obrvmi se napotil k Samuelu, ki se je ustavil, ko ga je zagledal.

Za trenotek so Raulove ustne zadržale in ni mogel izpregovoriti besede; končno pa je zbral vse svoje moči in dejal s tihim, toda razločnim glasom:

— Gospod Meier, na uslugo sem vam in prepuštam vam izbiranje orožja ter bom čakal vaših sekundantov.

Samuelov pogled, ki je izražal kipeče sovraštvo in prezir, se je vsesal v razburjene tekmečeve obrazne poteze.